

בחודש השלישי

ביאור בדרך אפשר

1 **הָאוֹר שְׁבַכְחִינַת גְּבוּל,** כמבואר בקבלה וחסידות, כיוון שהאין סוף לא
 2 מוגבל בשום הגבלה, ומושלם בכל שלימות אפשרית, הרי כשם שהוא אין
 3 סוף ובלי גבול, יש לו גם את כוח הגבול. ודברי הוזהר שהאין-סוף הוא
 4 "למטה עד אין קץ" כוונתם לכך שמהאור האינסופי מתגלה גם אור שבכחינת
 5 גבול, והוא האור שמאיר בכחינת גבול,
 6 **שֶׁרֶשׁ הָקוּ** שביחס לאור האינסופי
 7 הוא אור מוגבל (**שֶׁיֵּשׁ בוֹ בְּהֵעָלֵם**)
 8 **הַהֲתַחְלָקוֹת דְּמַעְלָה וּמִטָּה,**
 9 בגלוי, אור הקו הוא התגלות של האור
 10 האינסופי המאיר ללא גבול אבל
 11 בהעלם יש בו חלוקה והבדל בין עצם
 12 המושג "מעלה" ועצם המושג "מטה",
 13 **שֶׁהֵם** המושגים "מעלה" ו"מטה"
 14 **הַשֶּׁרֶשׁ דְּמַעְלָה וּמִטָּה**
 15 **שְׁבַעוֹלָמוֹת** אלא שבשורש החלוקה
 16 הוּוּ היא בהעלם ובעולמות היא
 17 (בגלוי), **וְלַמַּעְלָה מַעְלָה** דברי
 18 הוזהר שאור אין סוף הוא "למעלה עד
 19 אין קץ" מכונים לאור האין-סוף **הוא**
 20 **אוֹר הַבְּלִי-גְּבוּל, שֶׁרֶשׁ הַסּוֹכֵב**
 21 **שְׁלַמְעָלָה מְהֻחָלְקוֹת** האור
 22 האלוקי המאיר בכל העולמות ובכל
 23 הדרגות במידה שווה, ומבחינתו אין
 24 חילוקי דרגות, נקרא "סוכב כל עלמין"
 25 (כי הוא "סוכב" ו"מקיף" על העולמות
 26 מלמעלה, ולא מתלבש בהם בפנימיות,
 27 בשונה מאור ה"ממלא כל עלמין"
 28 המוגבל ומודר לכל עולם ולכל נברא
 29 לפי ערכו) והאור האינסופי המאיר
 30 "למעלה מעלה עד אין קץ" ואין גבול
 31 להארתו, הוא השורש לאור הסוכב כל עלמין.
 32 **וַיֵּשׁ לוֹמֵר, דְּזָה שְׁבַמְתַּן-תּוֹרָה נַעֲשֶׂה הַחֲבֹר דְּמַעְלָה וּמִטָּה,**
 33 כמבואר לעיל, **הוא בְּשֵׁנֵי הָעֵנָנִים** האמורים, בהתאם לשני הפירושים
 34 במושגים "מעלה" ו"מטה". האחד - **הַחֲבֹר דְּמַעְלָה וּמִטָּה**
 35 **שְׁבַעוֹלָמוֹת (מְקוּם),** היינו התחברות והתאחדות בין דרגות עליונות
 36 לדרגות תחתונות **דְּבִכְלָלוֹת הוא הַחֲבֹר דְּאֲצִילוֹת וּבְרִיאָה-**
 37 **יְצִירָה-עֲשִׂיָּה²⁶,** בין עולם האצילות העליון לשלושת העולמות בריאה
 38 ויצירה ועשייה שתחתיו, יש פער גדול ורחוק הערך (ולכן אצילות נקרא
 39 "אלוקות ממש" בשונה משאר העולמות שלמטה ממנו) ומצד הסדר הרגיל
 40 של המשכת האלוקות מלמעלה למטה (לפי 'סדר השתלשלות' הדרגתי מסודר)
 41 האור שבאצילות לא יורד לאהיר למטה מהאצילות אבל אחרי ביטול
 42 ה"גזירה" והסרת ה"מחיצה" בין גשמיית לרוחנית במתן תורה יכול להיות
 43 חיבור בין אצילות ("מעלה") ועולמות בי"ע ("מטה") כך שאור האצילות כן

ביאור בדרך אפשר

44 **יֵאִיר** בעולמות בי"ע, וְהֵשִׁיב - **גַּם הַחֲבֹר דְּאוֹר הַבְּלִי-גְּבוּל**
 45 **שְׁלַמְעָלָה מְעוֹלָמוֹת** ("מעלה", אור אין סוף שהוא השורש של אור
 46 ה"סוכב כל עלמין") **עִם הָאוֹר שְׁבַעֲרָף הָעוֹלָמוֹת** ("מטה", האור
 47 שהוא השורש של הגבול והאור ה"ממלא כל עלמין"), ועניין זה שנפעל במתן
 48 תורה, האפשרות לחבר בין "מעלה"
 49 ו"מטה", בא לידי ביטוי גם בקיום
 50 מצוות התורה וּבְכִדּוּעֵי²⁷ **שְׁעֵנָן**
 51 **הַמְצוֹת (שְׁלֹאֲחָרֵי מִתַּן-תּוֹרָה)**
 52 **הוא שְׁעַל-יָדָם נַעֲשֶׂה יַחֲדוֹ**
 53 **אחדות** וחיבור **קוֹדֶשׁ-אֲבִירָף-**
 54 **הוא וּשְׂכִינְתִּיהָ, יַחֲדוֹ סוֹכֵב**
 55 **וּמְמַלֵּא.** כלומר, "קודשא בריך
 56 הוא", מלשון קדוש ומובדל, הוא האור
 57 האלוקי שלמעלה מהעולמות - אור
 58 ה"סוכב", ו"שכינתיה" הוא האור
 59 האלוקי השייך לעולמות, אור
 60 ה"ממלא" ("שכינה", היינו ששוכנת
 61 ומתלבשת בעולמות) וכאשר יהודי
 62 מקיים את מצוות ה' ומיישם רצונו של
 63 ה' בעולם הרי הוא מחבר ופועל
 64 "יחד", התאחדות, בין "קודשא בריך
 65 הוא" - "סוכב", ו"שכינתיה" -
 66 "ממלא".
 67 **(ד) וַהֲגַה עֲנָנָן זֶה שְׁבַחְחֹבֵר**
 68 **דְּמַעְלָה וּמִטָּה שְׁבַמְתַּן-תּוֹרָה**
 69 **נְכַלֵּל גַּם הַמַּעְלָה שְׁלַמְעָלָה**
 70 **מְהַגְדֵּר דְּמַעְלָה וּמִטָּה**
 71 **שְׁבַעוֹלָמוֹת,** כפי שנתבאר לעיל,
 72 במתן תורה התחדש חיבור ואיחוד בין
 73 "מעלה" ו"מטה" לא רק במובן זה
 74 שדרגות עליונות ירדו והאירו בדרגות תחתונות, ודרגות תחתונות התעלו
 75 לדרגות עליונות אלא נפעל גם חיבור ואיחוד בין האור האלוקי שיוצר ומשך
 76 העולמות (מטה) והאור האלוקי שנעלה מגדרי העולמות ("מעלה") וכאן
 77 מוסיף ומדגיש שחידוש זה, החיבור עם מה שלמעלה מגדרי העולמות לגמרי,
 78 בא לידי ביטוי בשני עניינים. האחד - **הוא הֵן בְּנוֹגַע לְהַנְתִּינָת-כַּחַ**
 79 **שְׁהִיָּתָה בְּמִתַּן-תּוֹרָה עַל הָעֲבוּדָה דְּתוֹרָה וּמְצוֹת שְׁלֹאֲחָרֵי**
 80 **מִתַּן-תּוֹרָה (הַתַּחְתּוֹנִים יַעֲלוּ לְעֵלְיוֹנִים),** הכוח לברר ולהעלות את
 81 העולם הזה הגשמי על ידי שימוש בענייני העולם לקיום מצוות (וזה המשמעות
 82 הפנימית של דברי המדרש שבעת מתן תורה כשלה הגזירה והמחיצה שבין
 83 "עליונים" ו"תחתונים" וניתנה הרשות וניתן הכוח ש"תחתונים יעלו
 84 לעליונים") היינו **שְׁעַל-יָדֵי עֲבוּדַת הַתַּחְתּוֹנִים** בקיום התורה והמצוות
 85 **יְמַשְׁף** ויבוא מלמעלה למטה (**אוֹר הָאֲצִילוֹת וְאוֹר הַסּוֹכֵב** היינו
 86 אור שלמעלה מידידה והתלבשות בעולמות וְעַד לְאוֹר הַבְּלִי-גְּבוּל

(26) ראה סה"מ תרמ"ג ע' עה. המשך תער"ב ח"א ע' רנ. ובכ"מ. 27) תניא פמ"א (נח, א). המשך תרס"ו ע' לו. שם ע' נה. ועוד.